

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til udvalget angående undervisning og uddannelse. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udforskning og udnyttelse af sømaterialer inden for søterritoriet.

(Lovforslaget (nr. 104) findes i tillæg A. sp. 2203, fremsættelsen i tidenden sp. 2049).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. J. Mortensen: Forslaget til lov om udforskning og udnyttelse af sømaterialer inden for søterritoriet kan kun hilses med tilfredshed. Vi må vel også sige, at det var ventet, eftersom naturfredningskommissionen allerede i sin betænkning i 1967 opfordrede til en lovgivning af denne art. For det første skabes der herigennem en kontrol med udnyttelsen af de materialeforekomster, der er, og desuden er det en stadfæstelse af, at disse tilhører samfundet og ikke kan udnyttes uden videre.

Ministeren fremfører i den skriftlige fremsættelse, at lovforslaget skyldes bekymring for, at landets ressourcer vil slippe op inden for en overskuelig fremtid. Derfor havde det vel også været rimeligt, om lovforslaget i stedet for at stille krav om udlosning i dansk havn havde indeholdt et direkte eksportforbud. Jeg er nok klar over, at vi i øjeblikket er interesseret i en valutaindtægt, men jeg tror samtidig, at valutaproblemet aldrig helt vil forsvinde, hvorfor vi nok vil være lige så ked af det den dag, vi skal til at importere disse materialer.

I lovforslaget er det anført, at ministeren kan fastsætte en afgift for optagning af sømaterialer. Jeg håber, at man under udvalgsbehandlingen kan finde frem til et ændringsforslag, så der i loven kommer til

at stå, at ministeren kan fastsætte en pris for optagning af materialer; dvs. en pris, der dækker stenfiskerfirmaernes omkostninger samt selvfølgelig også levner en rimelig fortjeneste for investering og risiko. Sagen er nemlig den, at det er stat, amt og kommune, der anvender de allerfleste af disse materialer, hvorfor det kan synes ret urimeligt, at der skal være en avance på selve råmateriale, og at samfundet skal betale for disse råmaterialer, når lovforslaget i princippet fastslår, at de tilhører samfundet. Til gengæld kunne man nok have lyst til at spørge ministeren, hvordan man vil føre kontrol med denne optagning. Vi har jo i disse dage ikke særlig gode erfaringer med hensyn til det, der hedder kontrol langs kysterne og opbringning af fartøjer, som ikke vil opbringes, så derfor kan man nok spørge: hvad vil man gøre med dette her?

Jeg er også en lille smule bekymret over bemærkningerne i lovforslagets § 1, stk. 3, der siger, at ministeren kan fastsætte regler om, at optagning på vanddybder under 1,5 m ikke kræver tilladelse. Jeg mener i hvert fald, at før dette sker, må spørgsmålet undersøges meget nøje. Man må være fuldstændig klar over, at en sådan optagelse ikke vil have konsekvenser for kyststrækningen.

Jeg tror også, at man, selv om det hører under en anden lovgivning, måske skal tage med, om man ikke skal undersøge reglerne for raloptagning på selve stranden meget nøje. På et møde her i landstingssalen den 15. marts 1970 fremkom der forskellige oplysninger fra vandbygningsdirektoratets repræsentanter. Der er tilsyneladende ikke enighed mellem eksperterne om, hvorvidt raltagningen har konsekvenser for kysten, og så lang tid der ikke er det, må man i hvert fald undersøge sagen nøje, før man foretager sig noget.

Man kan i dag i Jyllands-Posten læse, at civilingeniør Hofdahl fra vandbygningsvæsenet udtaler, at man nu må køre 10.000 m³ ral ud på kysten ved Lild i Nordjylland for at sikre kysten mod de beskadigelser, som